

Uddybende information til virksomheder

JUNIORMESTERLÆRE

i Frederikshavn Kommune

Juniormesterlære er en frivillig mulighed for alle elever i 8. og 9. klasse, som trådte i kraft fra begyndelsen af skoleåret 2025/2026. I stedet for kun at gå i skole hele ugen, kan eleverne være i praktik 1-2 dage om ugen og få undervisning i dansk, matematik og eventuelt andre fag de resterende dage.

Alle elever har ret til at vælge at være i Juniormesterlære, hvis de vil. Eleverne tilbringer 1-2 dage om ugen i en virksomhed, mens de fortsat følger undervisning i folkeskolen, som minimum i kernefagene dansk og matematik for at opfylde uddannelseskravene. Efter endt Juniormesterlære kan eleverne gå til afgangseksamen og få adgang til en erhvervsuddannelse.

For virksomheder er Juniormesterlære en mulighed for at præsentere sig som arbejdsplads, udvikle unges faglige og personlige kompetencer – og samtidig sikre eleven et tidligt kendskab til branchen. Ordningen kan således bruges som rekrutteringskanal, hvor kommende lærlinge allerede kender virksomhedens kultur og arbejdsgange.

Praktikken kan foregå i en virksomhed, på en erhvervsskole, på en FGU eller i ungdomsskolen. Det er en ny måde at gå i skole på, hvor de unge lærer gennem virkelige opgaver. Der er en ret stor fleksibilitet i ordningen, så der vil være forskel på, hvordan vi har indrettet os i Frederikshavn Kommune i forhold til andre.

Uanset hvad, så er formålet at give de unge lyst til at tage en erhvervsuddannelse og øve sig på arbejdsopgaver og rutiner. Praktikken er ulønnet og afsluttes med folkeskolens afgangseksamen med Juniormesterlære og en afsluttende evalueringssamtale (hvor I som virksomhed evt. kan deltage).

Eleven kan bagefter starte på en erhvervsuddannelse, men ikke på det boglige gymnasium (medmindre de læser fag op).

Hvordan fungerer samarbejdet med jer som virksomhed?

Det er eleven og forældrene, der finder en praktikplads – og praktikken skal godkendes af skolens leder. Det er også skolens leder, der har kontakten til jer som virksomhed, og som har ansvaret for, at det hele forløber som det skal.

I skal som virksomhed:

- Udpege en kontaktperson, som har ansvar for elevens trivsel og udbytte.
- Informere skolen, hvis eleven er syg eller udebliver.
- Være med til at udfylde en praktikaftale sammen med eleven og forældrene.
- Sikre, at eleven arbejder under sikre forhold.

Fordele for jer som virksomhed

- Mulighed for at møde, udvikle og rekruttere fremtidige lærlinge tidligt
- Mulighed for at vise jeres fag og branche frem
- Et konkret bidrag til at flere unge vælger erhvervsuddannelser
- Hjælp til at løse simple opgaver
- I kan gøre en konkret forskel i en ung persons liv, der lærer bedre ved praktiske opgaver

Arbejdstid og opgaver

Praktikken er typisk 1-2 dage om ugen, men det afhænger af skolens plan og jeres interne aftale. Der er også mulighed for, at I kan planlægge halve dage eller forløb af 1-2 ugers varighed i perioder, fx hvis der er perioder med flere opgaver.

Eleven må ikke få løn, men skal have faste mødetider og arbejdsopgaver, som skrives i praktikaftalen.

Eleven skal behandles som en ung i erhvervspraktik og skal have trygge rammer, en fast voksenkontakt og opgaver, der passer til alderen.

Arbejds miljø og sikkerhed

I skal sikre, at eleven arbejder under sikre forhold.

Det betyder:

- Ingen adgang til farlige maskiner eller stoffer
- Eleven må ikke udføre arbejde med fare for nedstyrtning eller klemning
- Eleven skal have grundig oplæring og arbejdet skal ske under opsyn
- Arbejdet må ikke overstige den undervisningstid, som skolen har planlagt – typisk som en del af skoletiden

Det er skolens leder, der vurderer, om praktikken lever op til reglerne, og som godkender aftalen.

Junormesterlære er omfattet af reglerne om unge i erhvervspraktik

Fra 1. juli 2025 er alle former for praktik mv. i henhold til folkeskoleloven omfattet af reglerne om erhvervspraktik i bekendtgørelse om unges arbejde, når eleven udfører et arbejde for arbejdsgiveren.

Hvad må unge i praktik arbejde med?

Det er elevernes alder, der bestemmer, hvilket arbejde de må udføre, når de er i praktik.

Unge under 13 år:

Unge under 13 år må under praktik på virksomheder ikke udføre arbejde, der svarer til arbejde for en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand. De må kun udføre opgaver, der har præg af undervisning eller er særligt tilrettelagt.

Det kan være:

- Forløb, hvor arbejdet er specifikt udformet med henblik på praktik, som bærer præg af undervisning og har praktikanter som deltagere.
- Forløb, hvor aktiviteterne har arbejdslignende karakter, men hvor den unge ikke udfører arbejde, som ansatte ellers ville have udført. Fx hvor den unge bygger noget, der minder om det, virksomheden rent faktisk producerer.
- Rundvisning på arbejdspladser, hvor den unge ikke deltager aktivt i de egentlige arbejdsopgaver.

Unge, der er fyldt 13 år:

Unge, der er fyldt 13 år, må under praktik på virksomheder udføre lettere arbejde, som 13-årige må udføre i et fritidsjob.

De må derudover også gerne udføre lignende lettere arbejde. Det vil sige, at arbejdet, som praktikanten udfører, skal ligne de former for arbejde, der fremgår af nedenstående liste. Det kan fx være opgaver hos en blomsterhandler, hvor praktikanten hjælper med at binde buketter.

Du kan finde en liste over, hvad der betegnes som lettere arbejde, og hvad 13-årige må arbejde med i bilag 7 i bekendtgørelse om unges arbejde.

Liste: lettere arbejde som unge på 13 år må udføre

Vær opmærksom på, at de særlige regler om maskiner, stoffer og materialer, der gælder for unge, der er 13-14 år, også gælder for 13-årige i praktik.

Unge, der er fyldt 14 år:

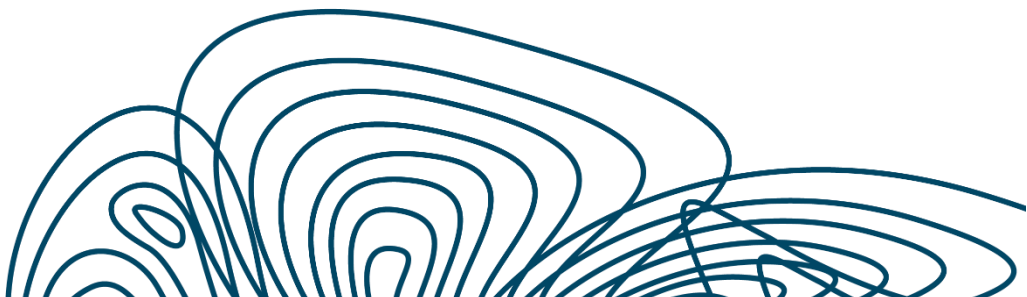
Unge, der er fyldt 14 år, må udføre alle former for arbejde, når de er i praktik. Det betyder, at de må tilberede mad, hjælpe en mekaniker, være hjælper på et plejehjem og meget mere – og det skal ikke være et lettere arbejde.

De kan derfor udføre flere og andet arbejde end det, der er på listen med lettere arbejde. Arbejdet skal dog tilrettelægges, så der tages særligt hensyn til den unges manglende erfaring, manglende bevidsthed om risici samt det forhold, at de endnu ikke er fuldt udviklede. Der skal også tages særligt hensyn til de fysiske, biologiske, kemiske samt psykosociale påvirkninger, som kan påvirke den unge på kort og lang sigt.

Man skal dog være opmærksom på, at de generelle forbud for unge under 18 års arbejde med visse maskiner og stoffer mv., der findes i bekendtgørelse om unges arbejde, også gælder, når de unge er i praktik.

Læs mere i bekendtgørelsen om unges arbejde

Læs om erhvervspraktik i folkeskolen

Praktikaftalen – hvad skal I vide?

Praktikaftalen er det dokument, der formelt danner rammen for samarbejdet mellem jer, eleven og skolen.

Som virksomhed skal I især være opmærksomme på følgende:

- Jeres virksomhedsnavn, adresse og CVR-nr. skal fremgå
- I skal angive en kontaktperson
- I skal være indstillet på, at I og skolen kan udveksle nødvendige oplysninger om eleven, fx fravær og særlige behov
- I skal aftale og beskrive mødetider og varighed for elevens praktik
- Det skal fremgå, hvilke opgaver eleven skal deltage i
- Der skal stå noget om, hvad eleven forventes at få ud af praktikken
- I har pligt til at kontakte skolen med det samme, hvis eleven udebliver
- Praktikken skal være ulønnet og eleven må som udgangspunkt ikke have udgifter (ud over fx frokost). I kan godt stille krav om egenbetaling til uniform/udstyr, men det er eleven selv, der skal betale.
- I skal erklære, at I kender og overholder arbejdsmiljøreglerne for unge
- I skal bekræfte, at elevens kontaktperson ikke er straffet for overgreb mod børn

Skolen skal godkende aftalen, og kommunen fører tilsyn med, at den bliver overholdt.

Tilsyn med jer som praktiksted:

Skolen fører tilsyn med, om I overholder praktikaftalen. Det vil typisk være et årligt besøg hos jer og det er et krav, at det ikke bliver for bøvlet for jer.

Ved tilsynet tjekker man jeres fysiske rammer, indholdet af arbejdet, om eleven overholder aftalen (fx om eleven pjækker for meget), om eleven også lærer noget af praktikken og om jeres elevansvarlige formår at tage sig godt nok af eleven (pædagogisk og fagligt).

Forsikring

Eleven er dækket af statens erstatningsordning. Det betyder, at eleven er dækket, hvis de kommer til skade eller gør, at andre kommer til skade eller hvis eleven ødelægger jeres ting.

Dækningen afhænger dog af en konkret vurdering af hændelsen.

Ved hændelser, der skal anmeldes som forsikringsskader, kontaktes elevens distriktsskole eller Center for Skole og Fritid (se kontaktoplysninger på sidste side).

Typiske spørgsmål

- **Hvad må de unge arbejde med?** Af arbejdsmiljøreglerne fremgår det hvilke opgaver, som en ung i juniormesterlære må udføre. Reglerne afhænger af den unges alder: 13-årige må for eksempel kun udføre lettere arbejde uden risiko – de må ikke arbejde med farlige maskiner, farlige stoffer eller tunge løft. 14-15-årige må udføre mere krævende opgaver, men stadig ikke farligt eller forbudt arbejde. De kan f.eks. bruge ufarlige maskiner, arbejde med mindre farlige materialer eller anvende håndholdte elektriske boremaskiner.
- **Hvad hvis eleven ikke passer ind?** Det er helt frivilligt at tage en elev. Hvis det ikke fungerer, kan I sige nej - skolen har så ansvaret for at finde en anden løsning. Om nødvendigt kan I også opsige praktikaftalen, I skal bare huske at informere skolens leder om det med det samme. Hvis I opsiger aftalen, så skal kommunen tilbyde eleven et forløb, fx på en erhvervsskole.
- **Hvad nu hvis eleven har et handicap?** Hvis eleven har et handicap, så er det kommunalbestyrelsen (via skolen), der har ansvaret for at stille hjælpemidler til rådighed (fx mentortimer eller en snak med jer om hvordan elevens handicap håndteres).
- **Skal vi skrive lange rapporter?** Nej. Skolen hjælper jer med det praktiske.
- **Er det besværligt?** Ikke når det er godt tilrettelagt - det er vigtigt, at det er en god oplevelse for jer.
- **Hvor mange timer er det i praksis?** Der er tale om 560 timer om året i praktik, eller ca. 14 timer om ugen.
- **Hvor meget forpligter jeg mig til?** Du behøver ikke forpligte dig på to år, der er mulighed for at eleven skal igennem flere forskellige praktikforløb undervejs.
- **Er det ikke for meget ansvar for os at stå for en elevs faglige udvikling?** Det er op til skolelederen at vurdere, om I som praktiksted lever op til de krav, som folkeskoleloven stiller. I skal derfor ikke være bekymrede for at stille jer til rådighed.
- **Hvad med transport?** Det er kommunen, der betaler for befordring efter nærmere aftale.

Hvor findes reglerne?

- [Vejledning om juniormesterlære](#)
- [Bekendtgørelse om juniormesterlære](#)
- [Bekendtgørelse om unges arbejde](#)
- [Om juniormesterlære på Uddannelsesguiden.dk](#)
- [Arbejdstilsynets side om børn og unge i praktik](#)

Du/I er også altid velkommen til at kontakte Center for Skole og Fritid direkte for yderligere afklaring:

Konsulent Jesper Koldtoft

Mail: jekl@frederikshavn.dk

Direkte telefon: 98 45 66 71

Praktikaftale og øvrige dokumenter kan downloades fra kommunens hjemmeside:

<https://frederikshavn.dk/borger/familie-boern-og-skole/skole-og-uddannelse/skoler-og-sfo/juniormesterlaere>

